

Tekstil Sektörü Bilgi Notu

Tekstil sektörü gerek Türkiye'nin önemli istihdam ve ihracat kalemlerinin biri olması bakımından diğer yandan da Almanya ile önemli bir dış ticaret potansiyeli özelliği nedeniyle önemli sektörlerden biri niteliğini haizdir.

Türk Tekstil Sektörü

Tekstil ve hazır giyim sektörü, özellikle 1980 döneminin ardından uygulamaya konulan ihracata yönelik kalkınma politikası ile büyümeye başlayan lokomotif sektörlerden biri olmuş, zamanla büyüyen sektör Türkiye'nin ihracatında zaman içinde önemli rol almaya başlamıştır. Tekstil ve hazır giyim sektörü birlikte değerlendirildiğinde, gayri safi yurt içi hasıla, imalat sanayii ve sanayi üretimindeki pay, ihracat, ekonomiye sağladığı net döviz girdisi, istihdam, yatırım gibi makro-ekonomik büyüklükler açısından Türkiye'nin önemli sektörlerinden biridir. Bugün Türk tekstil ve hazır giyim sektörü büyük oranda ihracat odaklı bir sektördür. Özellikle sektörde yer alan firmaların

üretim kapasitesi iç pazarın ihtiyacından çok daha fazladır. Bu da ihracat odaklı anlayışın doğal bir sonucudur.

Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı'ndan elde edilen verilere göre, Türk hazır giyim sektörü 2018 yılı itibariyle %3,2 pay ile dünyanın 7'inci büyük hazır giyim ihracatçısı konumundadır. AB ülkelerine hazır giyim ihracatında ise Çin ve Bangladeş'in ardından 3'üncü sırada yer almaktadır. Bugün, hazır giyim sektörü, üretim ve istihdamdaki büyük ağırlığıyla ülkemiz ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisi konumundadır.

Tekstil sektörünün ana hammaddesi konumunda yer alan pamuk üretiminde Türkiye dünyada altıncı sırada yer alsa ve üretimde ihtiyaç duyulan pamuğun büyük kısmı her ne kadar iç pazardan temin edilse de önemli miktarda ithalat da gerçekleştirilmektedir. Nitekim Türkiye, sektördeki aktif faaliyetlerinden dolayı pamuk tüketiminde de 2019 verilerine göre dünyada beşinci ülke durumundadır.

Tekstil sektörü de diğer birçok sektör gibi ciddi regülasyonları olan, özellikle AB pazarına ihracatı ciddi anlamda teknik bilgi gerektiren bir sektördür. Buna bağlı olarak, azo boyar maddelerle ilgili özellikle Almanya'da başlayan gelişmelerin bir sonucu olarak, 1 Mart 1995'den itibaren söz konusu boyar maddelerin Türkiye'de üretimi, kullanımı ve ithali yasaklanmıştır.

Yine Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2005 ve 2006 yılında 11,5 milyar dolar civarında gerçekleşen hazır giyim ihracatı 2007 yılında %15,6 oranında artış göstererek 13,5 milyar dolara yükselmiştir. 2008 yılında ise önemli pazarlardan İngiltere ve A.B.D.'ye gerçekleştirilen ihracatın sırasıyla %20 ve %40 oranlarında gerilemesi toplam hazır giyim ihracatının %2,3 düşmesine ve 13,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesine yol açmıştır.

2009 yılında küresel krize bağlı dış talepteki daralmanın bir sonucu olarak %14,7 gerileyerek 11,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen sektör ihracatı, 2010 yılında yeniden artış trendine girerek %10,3 oranında artış göstermiş ve 12,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2011 ve 2012 yıllarında sırasıyla %9,4 ve %2,5 artış sağlanmış, 2013 yılında ise %8,1 oranında artışla 15 milyar dolar tutarında hazır giyim ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2014 yılında sektör ihracatı bir önceki yıla göre %8,7 oranında artış göstermiş ve 16,3 milyar dolar olarak gerçekleşerek en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

2019 yılında ise hazır giyim ihracatımızdaki artış trendi devam etmiş, bir önceki yıla göre %1,5 oranında artarak 15,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda hazır giyim ihracatının toplam ihracat içindeki payı azalmış olmakla birlikte söz konusu pay 2012 yılında %9,1 iken 2013 yılında artarak %9,9 olmuştur. 2014 ve 2015 yıllarında söz konusu pay %10,3 olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında ise bu pay, %9,1 olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılı itibarıyla hazır giyim ihracatının 9 milyar doları örme ürünlerden, 6,2 milyar doları da örülmemiş ürünlerden kaynaklanmıştır.

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İhracatı (ABD \$)

Turkiye nin Cikeler I	Juginua Hagir Oij	um Imacan (ADD	4)
Ülkeler	2018	2019	Değişi m (18/19)
ALMANYA	2.706.917.574	2.572.142.642	-5,0%
İSPANYA	2.326.613.414	2.256.869.532	-3,0%
İNGİLTERE	1.916.839.085	1.811.812.092	-5,5%
HOLLANDA	890.719.746	1.033.943.982	16,1%
FRANSA	740.002.710	746.783.431	0,9%
IRAK	617.087.870	641.425.774	3,9%
İTALYA	472.608.752	481.557.567	1,9%
A.B.D.	351.061.861	396.189.618	12,9%
DANİMARKA	391.538.444	383.885.234	-2,0%
İSRAİL	311.876.017	346.620.520	11,1%
POLONYA	315.510.722	275.311.472	-12,7%
SUUDI ARABISTAN	218.964.844	265.909.264	21,4%
RUSYA FEDERASYONU	214.669.927	242.975.937	13,2%
BELÇİKA	262.452.495	235.954.612	-10,1%
LİBYA	159.487.475	213.216.630	33,7%
İSVEÇ	232.720.619	210.529.026	-9,5%
CEZAYİR	158.327.179	165.679.598	4,6%
KAZAKİSTAN	93.527.735	153.509.323	64,1%
ROMANYA	128.413.087	148.965.306	16,0%
UKRAYNA	120.788.681	146.955.942	21,7%
LİSTE TOPLAMI (İLK 20 ÜLKE)	12.630.128.237	12.730.237.502	0,8%
AB-28 TOPLAMI	11.095.368.482	10.952.610.797	-1,3%
GENEL TOPLAM	15.304.178.410	15.540.195.882	1,5%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Bununla birlikte, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerine göre imalat sanayiinde 2019 yılı ortalama kapasite kullanım oranı % 75,9 olarak tespit edildi. Aralık 2019'daki tekstil ürünleri imalat kapasitesi bir önceki aya göre %4 artışla % 79,8 olarak açıklandı.

2018 yılında gerçekleşen döviz kurlarındaki dalgalanmalar 2019 yılında da etkisini göstermeye devam etmiş ve bu durum da ihracat rakamlarını etkilemiş görünmektedir. 2020'ye sektör umutla başlasa da Coronavirüs'ün sektörü ne derece etkileyeceği hususu kafalarda soru işareti yaratmaktadır.

Almanya Tekstil Sektörü

Avrupa'nın en büyük sanayi ve ekonomisine sahip Almanya'da, ekonominin temeli sanayi, üretim ve üretime bağlı hizmetlerden oluşmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler için önemli role sahip tekstil sektörü, Almanya'da da yüksek alım gücü ve kalabalık nüfus nedeniyle önem arz etmektedir. Almanya'daki tekstil sektörüne ilişkin en dikkat çekici gelişme ise, tekstil üretiminde yer alan şirketlerin çok büyük kısmı küçük ve orta boy işletmelerden oluşmaktadır. Son dönemde ise Alman tekstil ve hazır giyim sektörü, Avrupa'daki diğer ülkelere benzer şekilde değişim içine girmiş, sektörün üretim merkezleri Uzakdoğu Asya'da bulunan ve iş gücünün nispeten daha ucuz olduğu ülkelere kaydırılmıştır. Almanya'da toplam ciroları 500 milyon Euro'dan az ve toplam çalışanı 250 kişiden az olan firmalar KOBİ olarak kabul edilmektedir. Almanya tekstil sanayiinde faaliyet gösteren firmaların yaklaşık % 90'ı KOBİ olarak sınıflandırılmaktadır.

Destatis'ten elde edilen verilere göre, tekstil sanayiinde gerek doğrudan gerekse de tekstil makineleri ve kimyasal tekstil maddeleri üretimi gibi yan kollarda faaliyet gösterenlerle birlikte 891 bin kişi istihdam edilmekte ve 59 bin 200 firma faaliyet göstermektedir. Sektörün toplam cirosu ise 146,5 milyar Euro olarak kayıtlara geçmiştir.

	İstihdam sayısı	Ciro (milyar Euro)	Firma
Tekstil ve Giyim Sanayi	135.000	35	1.400
Bunların içindeki ayakkabı ve deri ürünleri	17.300	3,1	108
Tekstil perakendeciliği	667.130	94.5	50.990
Tekstil Servisi			
(kuru temizleme, ayakkabı tamiri vs.)	40.000	3,3	6.500
Tekstil makineleri	21.000	4,8	127
Lojistik	10.000	4	50
Kimyasal tekstil sanayii	7.825	2	34
Diğer	10.000	3	100
Toplam	891.000	146.5	59.200

Türkiye ile Almanya arasındaki ikili ve sıkı ticari ilişkiler etkilerini tekstil sektöründe de göstermiştir. Nitekim, Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülke konumunda bulunan Almanya aynı zamanda tekstilde de ihracat rakamları göz önünde bulundurulduğunda ilk sırada yer almaktadır.

2014 ile 2019 yılları arasındaki süreç baz alındığında, Türkiye'den Almanya'ya tekstil ihracat rakamlarının ara ara siyasi ve küresel ekonomik sebeplerden dalgalanmalar gösterdiğini söylemek mümkündür.

Kaynak: IHKIB

Almanya'nın farklı şehirlerinde organize edilen PromoTex Expo, Heimtextil, Biofach + Vivaness, NEONYT, ILM Winter Styles gibi fuarlar dünya üzerinden binlerce tekstil profesyonelinin katılımıyla gerçekleşmekte ve Türk Tekstil Sektörü de bu fuarlarda yüksek katılımla temsil edilmektedirler.